

Fjernlånsmøtet 27.08.2009

Haugar Kunstmuseum kl 9 - 13.30

Til stede:

Kirsti Opstad
Sandefjord bibliotek

Kari Westheim Arntsen
Sande bibliotek

Aasta Holm
Re bibliotek

Anne Marie Fure
Stokke bibliotek

Gunvor Gulliksen
Lardal bibliotek

Wenche Roald Naas
Tjøme folkebibliotek

Trine Syversen
Sandefjord vgs

Berit Haukvik
Tønsberg og Nøtterøy bibliotek

Siri Vollebekk
Larvik bibliotek

Synnøve Tangen
Horten bibliotek

Åsa Ringborg
Holmestrand

Grethe Lund
Høgskolen i Vestfold

Trygve Kikut
Tønsberg og Nøtterøy bibliotek

Anita Hvarnes Evensen

Vestfold fylkesbibliotek
Beate Aakerøy
Vestfold fylkesbibliotek

Vidar Ringstrøm: Norgeslån og Samsøk Vestfold

Norgeslån

Norgeslåns byggeklosser:

1. Nasjonalt biblioteknr
2. NILL - protokoll- Norwegian interlibrary lending
3. IO teknologi som kan levere inn overalt i bibliofilbibliotekene i Norge. Egen modul i mm eller kommer i mm3?
4. Felles lånekort
5. LII - standard for lånerinitiert innlån (LII) Definert mars 2008 alle systemleverandørene
6. Norgeslånet (avhengig av internett og epostsystem virker som det skal)

Følger hentebibliotekets låneregler, presenteres av hentebibliotek. Hentebiblioteket får opp melding ved utlån/henting at låner må presenteres for lånereglene.

Spørsmål til Vidar:

Hvem skal følge opp lii-lånene? Tønsberg og Nøtterøy bibliotek kan ikke følge det opp, iflg Berit. Vanskelig å følge opp Norgeslånet for de som ikke har Bibliofil.

Samsøk er ikke oppdatert, kommer snart.

Det fungerer i bibliofil og bibsys, men de andre systemene er det forenklete funksjoner, dvs via epost.

Statistikk (tall fra Vidar Ringstrøm):

Bestillinger 2009: 8400 (2008 3354)

Antall avviste lån 619 (523)

Antall utlånt 60

Forenkling av biblioteksvalg førte til økning av bestillinger. En dag var det oppe i 133 bestillinger.

Transportordningen har mye å si for hvem som nyter og yter.

Lånerinitiert innlån kommer i tillegg til innlånet (fjernlån) som hele tiden øker

Må vi gjøre alt tilgjengelig for fjernlån?

Bibliofil kan filtrere feks cd, dvd eller på år (feks nyeste) - 36 bibl har gjort det. Men den frie låneretten sier at vi ikke kan diskriminere utfra geografi, dvs at det som er tilgjengelig for de lokale lånerne, skal også være tilgjengelig for lånerne overalt i landet.

Kan vi sette en begrensning på antall innlån en låner kan ha, feks 16 filmer om gangen?

Biblioteksystemer har registrert at aktiviteten er ikke så høy, og mener dermed at det er et problem.

Hva jobber Biblioteksystemer videre med ndg Norgeslånet:

1. Må få inn de andre bibliotekene sømløst inn i systemet.
2. Markere seg politisk i forhold til abmu, som skal levere Biblioteksøk.

Når kommer endringene i MM - Wenche Roald Naas sjekker.

Svar fra Wenche 23.09.09: "Kontaktet MM brukerstøtte. Der sa de at MM2 versjon 2.8 har støtte for NILL-kvittering. Stokke har bekreftet at de har denne versjonen, allikevel får vi ingen kvittering. Ny fjernlansmodul blir integrert i Mikromarcs nye "plattform" – MM3 – og kommer ikke før 1.juni 2010. Det er med andre ord en stund til. Vi får da håpe at den inneholder alle

nødvendige funksjoner som trengs for å "snakke" med andre bibliotek i utvekslingen av fjernlån."

Problem meldt fra Tønsberg og Nøtterøy bibliotek ved Berit:

1. Fagutvalg for utlån i Bibliofil bestemte i febr 2008 hvilken melding som sendes låner dersom boka ikke er på plass i lånebiblioteket. Nå går det beskjed til hentebiblioteket om at lånet ikke kan effektueres. Dette gir ekstra jobb til hentebiblioteket, og det er jo ikke intensjonen med lånerinitiert innlån. Dermed MÅ denne meldingen endres til et av de andre valgene som ble vraket i 2008: låner får beskjed direkte om at lånet ikke kan effektueres, og slettes av lånebiblioteker.
2. Noen bibliotek har en begrensning på maks 10 fjernlån om gangen. Kan man legge inn en slik begrensning i Norgeslån? Hver låner kan ikke ha mer enn 10 fjernlån. Dette må tas opp i **utlånsutvalget** for å få til endring (send epost til utlan@bibliofil.no - forum for utlånsutvalget). Eller ta opp diskusjonen Bibliotek-Norge.

Utfordringene med lånerinitiert innlån er at låner ikke sjekker om hentebiblioteket faktisk har boka på hylla selv, og dermed bruker unødvendig ressurser på å få tilsendt materiale som de bare kunne ha kommet å hentet i sitt nærmeste bibliotek. Dette er vanskelig å gjøre noe med!

De andre bibliotekene, som har andre biblioteksystemer, vil gjerne involveres i saker og avgjørelser som tas i forhold til Bibliofil. Dette har konsekvenser for alle!! Dette gjelder felles retningslinjer. Denne forespørselen avvises.

I forbindelse med ferier og bibliotekene stenger i mange uker, kan bibliotekene fjernes fra lista over tilgjengelige bibliotek ved forespørsel til systemleverandør.

Samsøk Vestfold

Ny versjon av samsøk Vestfold:

Samsøket er ikke lenger kun et bibliotekarredskap, men funker også for publikum. Cookies gjør at den prøver å huske hva du har gjort til neste gang du er inne. Endringene er gjort for å gjøre samsøk mer brukervennlig for alle.

En av endringene er at bestillingsknapp kommer opp med en gang. Før måtte du gå til eierbiblioteket for å bestille. Da glemmer du å sjekke om enhten er inne på hentebiblioteket. Eksempelet Vidar tok fram, viser ikke at denne boka ikke er til utlån. Z39.50-serveren henter ikke disse opplysningene, gjelder mm-bibliotek. Møtedeltakerne er ikke fornøyd med denne endringen da den fører til enda mer sjekking før de bestiller. Kanskje de skulle lage en bibliotekarløsning?

Gråtonen som kommer opp når du har valgt et resultat for å skyggelegge de andre resultatene, er for mørk. Dette tar Biblioteksystemer med seg tilbake og lover å gjøre noe med i tillegg til noen andre små programmeringsendringer.

Selv om du ønsker å låne fra Tjøme, sendes søket ut i Norgeslånet, dette har flere opplevd.

Biblioteksystemer trenger flere konkrete eksempler for å finne ut av dette.

Samsøket viser i noen tilfeller at boka finnes kun i Bibsys. Dersom du klikker deg inn i Bibsys, kommer du inn i søkeresultatet, men for å bestille må du logge deg på med lånenr, og da mister du resultatlista. Da må du søke på nytt for å finne det du skal ha. Dette kan ha noe med at Samkatalogen fungerer som ledd i norgeslånet/samsøk og bibsys. Samkatalogen har ikke daglig oppdatering.

Kan vi ta saken videre neste fjernlånsmøte? Beate sjekker dette.

Svenske kirkebøker på nett - Arkiv Digital

ved Trygve Kikut, Tønsberg og Nøtterøy bibliotek

Ønsker å kunne tilby kirkebøker på bibliotekene. Det er ikke veldig stor etterspørsel, men dersom bibliotekene skal være den nye møteplassen, bør slektsforskerne være en naturlig gruppe. Slektsforskere bruker ikke biblioteket i samme grad som før, men sender spørsmål inn i slektsforskerforum på nett og venter på svar. Bibliotekene kunne ha gitt svar der og da, uten ventetid, og dermed forenklet prosessen.

Norske kirkebøker er gratis, ligger som bilder på nett. Folketellingene er digitalisert. Svært mange har forfedre fra Sverige, men svenske kirkebøker er ikke gratis og her er det tre muligheter: [Genline](#), [Arkiv digital](#) og [SVAR](#).

Genline har for dårlig bilde. Må laste ned eget program men ikke brukervennlig. Mikrofilmsscanning, jobber med å forbedre bildekvaliteten. 4000 kr for første lisens.

Arkiv digital - nye store fra Sverige, 2004-2005. Ikke skannet alle kirkebøkene enda, blir ferdig tom 1894 i løpet av dette året. Eget program, ingen nettleser. Kan zoome. Godt lesbart. 2000 kr for første lisens.

SVAR - svenske riksarkivet - nettleserbasert. Innlogging, fordelt på län. Ikke selvforklarende og krever mer av bruker og evt mer veiledning av bibliotekene. 2500 kr pr første lisens.

Trygve mener at eget program forenkler bruken for brukeren sammenlignet med nettleseren og anbefaler Arkiv Digital for bibliotekene.

Tønsberg ønsker tilgang til Arkiv digital på Vestfoldrommet, på pc som kan bestilles fra nettlån. Horten og Larvik er også interessert.

Hvor ofte er det etterspørsel etter svenske kirkebøker? En i Tønsberg det siste året. Tjøme har en gruppe hver 14. som bruker biblioteket på kvelden. Ingen etterspørsel etter svenske kirkebøker, men kunne vært fint med tilgang i fylket, kanskje i Tønsberg så det er mulig å sende interesserte dit.

Fylkesbiblioteket sjekker om det er mulig å sponse Arkiv digital.

Diverse info

ved Beate Aakerøy, fylkesbiblioteket

Fjernlårsstatistikk

La fram statistikk over fjernlårsstatistikk i Vestfold.

Må også se fjernlånet i sammenheng med det totale utlånet. Kanskje biblioteket er i større bruk?

Nasjonalt biblioteksøk - status

Både stortingsmeldingen og digitaliseringsmeldingen tar opp dette med nasjonalt biblioteksøk.

Nasjonalt biblioteket skal ha det operative ansvaret, og det skal erstatte samkatalogene. Vil ha noe å si for de lokale samsøkene.

Hovedinnsatsen i biblioteksøk 2009, førsteversjon/pilot 2009. I september begynne uttesting. Avhengig av statsbudsjett. Usikkert når den er operativ.

NBs samkatalog er for gammel og må erstattes. Det betyr at alle bibliotekene må være med. Protokoll som utveksler data. Alle bibsys-bibl er der allerede, men alle de andre bibliotekene må installere protokollen i sine systemer. Vil koste.

Retningslinjer for fjernlån

ved Nina Karlstrøm, ABM-utvikling

Ref stortingsmeldinga. En annen def. på fjernlån = ressursdeling

Revisjon av fjernlånsretningslinjene - klare i august? Møte 11.juni arbeidsgruppe NB, Humsam, Høgskolen i Hedmark, Kristiansand bibliotek, Nordland fylkesbibliotek og Deichmanske bibliotek. Trenger vi regler?

Retningslinjer - ingen krav til bruk. Klart i løpet av høsten. Følge låneregler. Stortinget vurderer forskrift for lånesamarbeid og registrering med heimel i folkebiblioteklova. Forskrift overstyrer retningslinjene.

Referent: Anita Hvarnes Evensen